**KONFERENCIJA O PRISTUPANJU EUROPSKOJ UNIJI – CRNA GORA –**

**Bruxelles, 6. studenoga 2026. (OR. en)**

**AD 88/26**

**LIMITE**

**CONF-ME 39**

PUBLIC

**DOKUMENT O PRISTUPANJU**

Predmet: ZAJEDNIČKO STAJALIŠTE EUROPSKE UNIJE – Poglavlje 12.: Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika

**ZAJEDNIČKO STAJALIŠTE EUROPSKE UNIJE**

**Poglavlje 12.: Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika**

Ovo stajalište Europske unije temelji se na njezinu općem stajalištu na Konferenciji o pristupanju s Crnom Gorom (AD 23/12 CONF-ME 2) i podliježe pregovaračkim načelima iz tog stajališta, a osobito sljedećem:

– mišljenje bilo koje stranke o nekom pregovaračkom poglavlju ni na koji način neće prejudicirati stajalište koje se može zauzeti o ostalim poglavljima,

– sporazumi, čak i oni djelomični, postignuti tijekom pregovora o poglavljima koja treba redom ispitati ne mogu se smatrati konačnima dok se ne uspostavi sveobuhvatan sporazum,

– kao i zahtjevima iz točaka 24., 28., 41. i 44. pregovaračkog okvira.

EU naglašava da će Crna Gora nastaviti postupak usklađivanja s pravnom stečevinom EU-a, napominjući da do njezina pristupanja na snagu može stupiti dodatna pravna stečevina ili da bi se relevantno zakonodavstvo EU-a moglo modernizirati, da osigura njezinu učinkovitu provedbu i izvršavanje te da već prije pristupanja izradi politike i instrumente koji su što bliži onima EU-a.

EU prima na znanje da Crna Gora u svojem pregovaračkom stajalištu AD 4/16 REV 1 CONF-ME 3 i njegovoj dopuni AD 59/26 CONF-ME 23 prihvaća pravnu stečevinu iz poglavlja 12. koja je bila na snazi 30. lipnja 2026. te da izjavljuje da će je biti spremna provesti do datuma svojeg pristupanja Europskoj uniji, osim u područjima za koja je zatražila prijelazna razdoblja:

PUBLIC

- izuzeće do 31. kolovoza 2030. od primjene odredaba o strukturnim zahtjevima određenih objekata u sektorima mesa, mlijeka, ribe i jaja kako su utvrđene u uredbama (EZ) br. 852/2004 i br. 853/2004.;

- izuzeće do 31. prosinca 2030. od primjene odredaba o sakupljanju i preradi sirovog mlijeka koje nije u potpunosti u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 853/2004.

Kao generalni odgovor na zahtjeve Crne Gore EU podsjeća na svoje opće pregovaračko stajalište da su prijelazne mjere iznimne, ograničene u vremenu i opsegu te da su popraćene planom s jasno određenim fazama za primjenu pravne stečevine. One ne smiju uključivati izmjene pravila ili politika EU-a, remetiti njihovo pravilno funkcioniranje ili dovesti do značajnog narušavanja tržišnog natjecanja.

Nakon pažljivog preispitivanja i uzimajući u obzir mjere na kojima se temelji regulatorni i postupovni okvir potreban za dosljednu provedbu i izvršavanje zahtjeva EU-a u pogledu sigurnosti hrane u Crnoj Gori, EU smatra da su zahtjevi Crne Gore prihvatljivi, podložno uvjetima i postupku praćenja propisanima u nastavku.

Nadalje, EU smatra da bi Aktom o pristupanju trebalo predvidjeti potrebnu pravnu osnovu za donošenje prijelaznih mjera ako su one potrebne za olakšavanje prijelaza s postojećeg režima u Crnoj Gori na režim koji proizlazi iz primjene veterinarskih i fitosanitarnih pravila Unije te pravila Unije o sigurnosti hrane. Takve mjere donosi Komisija u skladu s odgovarajućim postupkom utvrđenim u primjenjivom zakonodavstvu. Trebalo bi biti moguće poduzeti takve mjere tijekom razdoblja od tri godine od dana pristupanja, a njihova primjena ograničena je na to razdoblje.

PUBLIC

**Opća sigurnost hrane**

EU pozdravlja novi Zakon o sigurnosti hrane donesen u travnju 2026. EU prima na znanje da se tim zakonodavstvom Crna Gora dodatno usklađuje s Uredbom (EZ) br. 178/2002 utvrđivanjem načela i zahtjeva koji obuhvaćaju sve faze proizvodnje i distribucije hrane / hrane za životinje, sljedivost hrane i hrane za životinje te obveze i odgovornosti subjekata u poslovanju s hranom i hranom za životinje. EU naglašava da će se Crna Gora dodatno uskladiti sa sekundarnim zakonodavstvom EU-a u tom području i provesti ga.

Kad je riječ o **službenim kontrolama**, EU pozdravlja Zakon o službenim kontrolama donesen u svibnju 2026., kojim se usklađuje s Uredbom (EU) 2017/625 o službenim kontrolama i priprema usklađivanje zakonodavstva u vezi s pravilima EU-a o uvozu. EU prima na znanje planove Crne Gore da se do četvrtog tromjesečja 2027. u potpunosti uskladi u tom području. Također prima na znanje napredak Crne Gore u pogledu uspostave i razvoja relevantnih administrativnih kapaciteta i infrastrukture za službene kontrole koje provode nadležna tijela u skladu s pravnom stečevinom. To uključuje njihovo financiranje u cijelom lancu sigurnosti hrane i nakon ulaska iz drugih zemalja kako bi se osigurala primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja. EU poziva Crnu Goru da do pristupanja redovito izvješćuje o toj temi, među ostalim o napretku u pogledu standardizacije postupaka službenih kontrola, posebno jačanju administrativnih kapaciteta, inspekcijskih službi, laboratorijske potpore i graničnih kontrola.

PUBLIC

EU prima na znanje odluku Crne Gore o izgradnji i nadogradnji šest graničnih kontrolnih postaja, odnosno zračne luke Golubovci, luke Bar i prijelaza Božaj, Kula, Dobrakovo i Ilino Brdo, planiranih u okviru plana za modernizaciju i izgradnju graničnih kontrolnih postaja. EU potiče Crnu Goru da dovrši izgradnju, nadogradnju i opremanje svojih šest graničnih kontrolnih postaja na točkama ulaska kako bi one nakon pristupanja bile potpuno operativne i da redovito izvješćuje o napretku sve dok granične kontrolne postaje ne postanu operativne te da u slučaju kašnjenja dostavi krizne planove. EU će posebno pratiti napredak Crne Gore u izgradnji i opremanju graničnih kontrolnih postaja za žive životinje na kojima se moraju provoditi provjere dobrobiti životinja. EU prima na znanje krizne planove dostavljene u ažuriranoj verziji navedenog plana u lipnju 2026., čiji je cilj otkloniti moguća kašnjenja u dovršetku operativnih graničnih kontrolnih postaja. EU naglašava da granične kontrolne postaje moraju biti u potpunosti usklađene za ulazak životinja i robe do datuma pristupanja. EU naglašava da će Crna Gora redovito izvješćivati o izgradnji, opremanju i operativnom statusu graničnih kontrolnih postaja dok tih šest graničnih kontrolnih postaja ne postane potpuno operativno, što uključuje barem jedno izvješće do srpnja 2027. i jedno do prosinca 2027. U izvješćima će se ocijeniti operativni status šest graničnih kontrolnih postaja, uključujući sva utvrđena kašnjenja, i ažurirat će se scenariji za nepredviđene situacije koji bi se mogli provesti.

EU naglašava da Crna Gora treba osigurati da se sve relevantne funkcije informacijskog sustava TRACES upotrebljavaju na svim graničnim kontrolnim postajama i da ih upotrebljavaju svi inspektori u skladu sa zahtjevima EU-a.

PUBLIC

Što se tiče **laboratorija**, EU prima na znanje napredak koji je Crna Gora ostvarila u planiranju određivanja mreže nacionalnih referentnih laboratorija (NRL) za službene kontrole za svaki referentni laboratorij EU-a. EU prima na znanje namjeru Crne Gore da NRL-ove odredi do prosinca 2026. te da do lipnja 2027. odredi NRL-ove koji će se nalaziti u državi članici EU-a. EU prima na znanje aktualna ulaganja Crne Gore u nadogradnju laboratorijskih kapaciteta modernizacijom opreme i razvojem akreditiranih metoda za njezinu laboratorijsku mrežu. EU prima na znanje vrlo detaljne informacije o laboratorijskim kapacitetima, planiranju određivanja NRL-ova, postojećim nedostacima i rješenjima za uklanjanje tih nedostataka, koje su navedene u revidiranom planu za NRL-ove dovršenom u srpnju 2026. EU primjećuje da će Crna Gora trebati nastaviti ulagati napore kako bi njezina mreža nacionalnih referentnih laboratorija za sve relevantne domene u području zdravlja životinja, zdravlja bilja te sigurnosti hrane i hrane za životinje funkcionirala do datuma pristupanja. EU potiče Crnu Goru da dovrši nacionalni referentni fitosanitarni laboratorij. EU također naglašava važnost osiguravanja pravodobne akreditacije i djelotvornog rada nacionalnog referentnog fitosanitarnog laboratorija. EU očekuje od Crne Gore da do pristupanja redovito dostavlja izvješća, uključujući barem jedno ažurirano izvješće do kraja drugog tromjesečja 2027. i još jedno do kraja četvrtog tromjesečja 2027., u pogledu (i) određenih NRL-ova, (ii) mjera utvrđenih u planu koje su provedene i koje će se provesti, čiji je cilj uklanjanje utvrđenih nedostataka, i (iii) izgradnje, opremanja i operativnog statusa nacionalnog referentnog fitosanitarnog laboratorija.

EU naglašava iznimno važnu potrebu da Crna Gora osigura akreditaciju u skladu s normom ISO/IEC 17025 za sve laboratorije koji provode službene kontrole, osiguravajući potpunu istovjetnost sa zahtjevima EU-a, te da službeno odredi potpunu mrežu službenih laboratorija i nacionalnih referentnih laboratorija kako je propisano na temelju Uredbe (EU) 2017/625, uključujući jasne mandate, definirane nadležnosti i mehanizme operativne koordinacije. EU očekuje od Crne Gore da redovito izvješćuje o toj temi.

PUBLIC

EU prima na znanje napredak Crne Gore u osiguravanju tehničke pomoći i suradnji s državama članicama EU-a kako bi se osigurala sveobuhvatna pokrivenost analiza u okviru pravne stečevine EU-a. EU očekuje od Crne Gore da nastavi proces usklađivanja s pravnom stečevinom te njezinu učinkovitu provedbu u tom području.

EU prima na znanje dostavljene informacije Crne Gore o kontrolnim pravilima i posebnim kontrolnim pravilima za proizvode životinjskog podrijetla. EU naglašava da je važno da Crna Gora ojača svoje administrativne kapacitete za provođenje kontrola u skladu s pravnom stečevinom u tom području jer je ključno da sustav kontrole bude potpuno operativan do datuma pristupanja.

EU prima na znanje uspostavu okvira za jačanje administrativnih kapaciteta i sustava službenih kontrola te poziva Crnu Goru da riješi sve preostale nedostatke u području dobrobiti životinja povezane s učinkovitim kontrolama utemeljenima na riziku (na poljoprivrednim gospodarstvima, tijekom prijevoza i pri klanju).

Kad je riječ o **institucijskom okviru**, EU sa zadovoljstvom prima na znanje činjenicu da je Crna Gora u prosincu 2025. donijela Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna pitanja, na temelju kojeg je 23. srpnja 2026. donijela revidirani akcijski plan za jačanje administrativnih kapaciteta u tom području. EU potiče Crnu Goru da redovito izvješćuje o provedbi akcijskog plana, kojim se predviđa zapošljavanje 147 dužnosnika do 2030., točnije 26 dužnosnika 2026., 31 dužnosnika 2027. i 30 dužnosnika godišnje u svakoj od sljedeće tri godine. EU poziva Crnu Goru da pomno prati preporuke Europske komisije u pogledu pravila o nepristranosti i sukobu interesa. Kako bi se osigurala usklađenost sa zahtjevima EU-a u pogledu tih temeljnih načela, EU očekuje od nadležnih tijela da ojačaju relevantne zaštitne mjere i u javnoj upravi i u delegiranim službama. EU očekuje od Crne Gore da do dovršetka provedbe akcijskog plana za administrativne kapacitete dvaput godišnje dostavlja izvješće o preostalom osoblju koje treba zaposliti i o alternativnim scenarijima za uklanjanje eventualnih nedostataka.

PUBLIC

**Veterinarska politika**

Kad je riječ o zdravlju životinja, EU pozdravlja činjenicu da je Crna Gora u lipnju 2026. donijela novi Zakon o zdravlju životinja koji je usklađen s Uredbom (EU) 2016/429 i koji predstavlja pravnu osnovu za daljnje usklađivanje sa zakonodavstvom EU-a na temelju tog okvira. EU prima na znanje da će taj zakon stupiti na snagu 2027. i potiče Crnu Goru da nastavi sa zakonodavnim usklađivanjem i provedbom relevantnog zakonodavstva o zdravlju životinja na temelju tog i drugih okvira, uz istodobno osiguravanje potpune usklađenosti s pravnom stečevinom u tom području i njezine djelotvorne provedbe nakon pristupanja.

EU potiče Crnu Goru da osigura učinkovitu provedbu Delegirane uredbe Komisije (EU) 2020/689 o dopuni Uredbe (EU) 2016/429 u pogledu pravila o nadziranju, programima iskorjenjivanja i statusu „slobodno od bolesti" za brucelozu i tuberkulozu, što je ključno za područje zdravlja životinja, sektor sirovog mlijeka i modernizaciju relevantnih objekata kako bi se ispunili higijenski zahtjevi EU-a. EU očekuje od Crne Gore da do pristupanja dvaput godišnje podnosi izvješće o provedbi u vezi s tim pitanjem. EU posebno očekuje od Crne Gore da dostavi jasne i provjerljive dokaze kojima se dokazuje da se druge službene aktivnosti povezane sa zdravljem životinja djelotvorno provode u praksi i da se njima može pravodobno otkriti i djelotvorno odgovoriti na rizike za zdravlje životinja na cijelom državnom području, uključujući informacije o nadležnim tijelima, raspodjeli odgovornosti, postupcima i resursima predviđenima za provedbu službenih aktivnosti u tom području.

EU naglašava važnost postizanja potpune usklađenosti s pravnom stečevinom i njezine provedbe nakon pristupanja u području dobrobiti životinja, među ostalim na razini poljoprivrednih gospodarstava, tijekom prijevoza i u trenutku klanja. To je ključno za očuvanje povjerenja javnosti u proizvodnju hrane, ispunjavanje očekivanja građana EU-a u pogledu visokih standarda dobrobiti životinja i osiguravanje poštenog tržišnog natjecanja za sadašnje proizvođače iz država članica na unutarnjem tržištu.

EU prima na znanje plan Crne Gore za osposobljavanje i izgradnju kapaciteta za službene kontrole u području dobrobiti životinja za razdoblje 2026. – 2030. Osim toga, EU potiče Crnu Goru da ubrza rad na usklađivanju s novom Uredbom o dobrobiti pasa i mačaka i njihovoj sljedivosti od 17. lipnja 2026., koja će se početi primjenjivati od sredine 2028., te da započne s njezinom provedbom.

PUBLIC

EU naglašava da se Crna Gora tek treba uskladiti s Provedbenom uredbom (EU) 2023/372 o plovilima za prijevoz stoke, službenim kontrolama i izlaznim točkama, kao i s Delegiranom uredbom (EU) 2023/842 o službenim kontrolama dobrobiti životinja na plovilima za prijevoz stoke i poziva Crnu Goru da svoje zakonodavstvo uskladi do četvrtog tromjesečja 2026., kako je planirano. EU primjećuje da je dosljedna provedba standarda dobrobiti životinja tijekom prijevoza, na razini poljoprivrednih gospodarstava i u trenutku klanja i dalje područje u kojem su potrebna poboljšanja. Potrebno je uložiti napore u provedbu i učinkovite službene kontrole utemeljene na riziku u vezi s dobrobiti životinja u tom području, uključujući osiguravanje dovoljnog broja osposobljenog osoblja zaduženog za dobrobit životinja. Stoga EU potiče Crnu Goru da propisno provede svoj plan osposobljavanja i izgradnje kapaciteta za službene kontrole u području dobrobiti životinja za razdoblje 2026. – 2030. kako bi se do datuma pristupanja postigla dostatna razina provedbe. EU poziva Crnu Goru da do pristupanja dvaput godišnje podnosi izvješće o učinkovitoj provedbi u vezi s tim pitanjem.

EU prima na znanje informacije koje je dostavila Crna Gora i napredak u registraciji relevantnih objekata te identifikaciji i registraciji životinja. EU poziva Crnu Goru da hitno riješi sve preostale nedostatke u registraciji objekata u kojima se drže životinje, odobravanju određenih objekata u kojima se drže životinje te identifikaciji i registraciji životinja potrebnima za kontrole na svim razinama, uključujući upravljanje bolestima. EU ističe važnost postizanja potpune usklađenosti s pravnom stečevinom u tom području nakon pristupanja.

EU prima na znanje informacije koje je Crna Gora dostavila o zootehničkom zakonodavstvu i naglašava važnost postizanja potpune usklađenosti s pravnom stečevinom u tom području, kao što je Uredba (EU) 2016/1012, nakon pristupanja Crne Gore EU-u.

EU primjećuje da navedene mjere **ispunjavaju zahtjev iz drugog i trećeg mjerila za zatvaranje**, kako je navedeno u zajedničkom stajalištu EU-a (AD 17/16 CONF-ME 8/**16**), kojim se od Crne Gore zahtijeva da dokaže svoje kapacitete i sposobnost za potpunu provedbu pravne stečevine na temelju ovog poglavlja nakon pristupanja EU-u. EU potiče Crnu Goru da redovito izvješćuje o razvoju događaja i poduzetim koracima u pogledu izvršavanja službenih kontrola te naglašava da se od nje očekuje da nakon pristupanja EU-u nastavi osiguravati provedbu u tom području.

**Stavljanje na tržište hrane, hrane za životinje i nusproizvoda životinjskog podrijetla**

Kad je riječ o **biološkoj sigurnosti**, EU pozdravlja činjenicu da je Crna Gora u veljači 2026. donijela Zakon o upravljanju nusproizvodima životinjskog podrijetla i postupanju s njima. EU također pozdravlja činjenicu da je Crna Gora u svibnju 2026. donijela Uredbu o higijeni hrane i da planira donošenje Uredbe o posebnim higijenskim zahtjevima za hranu životinjskog podrijetla u četvrtom tromjesečju 2026. EU prima na znanje informacije koje je Crna Gora dostavila u pogledu higijenskih pravila za hranu i napretka u pogledu procjene objekata u kojima se proizvodi hrana i hrana za životinje neživotinjskog i životinjskog podrijetla. EU prima na znanje informacije koje je Crna Gora dostavila o posebnim pravilima za proizvode životinjskog podrijetla te o napretku postignutom u pogledu daljnjeg usklađivanja s pravnom stečevinom u tom području.

EU prima na znanje Plan za upravljanje nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu namijenjeni prehrani ljudi, koji je posljednji put ažuriran u travnju 2026. U skladu s planom za nusproizvode životinjskog podrijetla Crna Gora obvezala se da će do trenutka pristupanja uspostaviti sustav za sigurno prikupljanje i odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla, u skladu s pravilima EU-a, uključujući izgradnju mjesta za zakopavanje, sabirnih centara i prijevoz relevantnih nusproizvoda životinjskog podrijetla u susjedne zemlje. Osim toga, Crna Gora obvezala se izgraditi pogon za preradu određenih nusproizvoda životinjskog podrijetla do 1. siječnja 2031. EU naglašava da će Crna Gora nastaviti ulagati napore u provedbu plana o nusproizvodima životinjskog podrijetla, s posebnim naglaskom na preostalim pitanjima provedbe koja se odnose na suradnju s drugim zemljama u regiji u pogledu mogućeg izvoza određenih nusproizvoda životinjskog podrijetla iz Crne Gore. EU očekuje od Crne Gore da prije pristupanja dostavlja izvješća o provedbi plana za upravljanje nusproizvodima životinjskog podrijetla, a zatim da do veljače 2031. najmanje dvaput godišnje dostavlja izvješće o izgradnji pogona za preradu. EU će pomno pratiti napredak u uspostavi sustava za sigurno prikupljanje i odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla, uključujući kategorizaciju i praćenje svih objekata za poslovanje s hranom i objekata za nusproizvode. EU također prima na znanje mjere koje je Crna Gora poduzela kako bi unaprijedila svoje objekte za proizvode životinjskog podrijetla. EU prima na znanje informacije koje je dostavila Crna Gora i postignuti napredak te će nastaviti pratiti napredak u usklađivanju u području nusproizvoda životinjskog podrijetla.

Mjere koje je iznijela Crna Gora **ispunjavaju zahtjev iz prvog mjerila za zatvaranje**, kako je navedeno u zajedničkom stajalištu EU-a (AD 17/16 CONF-ME 8), kojim se od Crne Gore zahtijeva da dokaže svoje kapacitete i sposobnost za potpunu provedbu pravne stečevine na temelju ovog poglavlja nakon pristupanja EU-u. EU istodobno naglašava važnost otklanjanja utvrđenih nedostataka do trenutka pristupanja i poziva Crnu Goru da ubrza proces nadogradnje svojih objekata.

EU naglašava da primjena mjera fleksibilnosti na temelju Uredbe (EZ) br. 852/2004 i Uredbe (EZ) br. 853/2004 ne bi smjela dovesti do nejednakih uvjeta tržišnog natjecanja jer bi to moglo neizravno utjecati na pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Takve bi mjere trebale ostati razmjerne i propisno opravdane te se ne bi trebale upotrebljavati za uklanjanje strukturnih nedostataka, odgađanje potrebnih ulaganja ili odobravanje objekata koji ne ispunjavaju osnovne higijenske zahtjeve.

Nadalje, Crnu Goru podsjeća se da bi nakon pristupanja sva nacionalna tehnička pravila donesena u tom području podlijegala postupku obavješćivanja u skladu s Direktivom (EU) 2015/1535 (TRIS). Tim se postupkom osigurava transparentnost i omogućuje EU-u i državama članicama da procijene bi li nacrti nacionalnih mjera mogli stvoriti neopravdane prepreke unutarnjem tržištu.

Kad je riječ o **pravilima o sigurnosti hrane** i posebnim pravilima, EU pozdravlja Uredbu Crne Gore o materijalima koji dolaze u dodir s hranom donesenu u travnju 2026. i prima na znanje plan Crne Gore da do četvrtog tromjesečja 2026. izmijeni svoje zakonodavstvo o prehrambenim aditivima, enzimima, dodacima prehrani, novoj hrani i aromama. Kad je riječ o kontaminantima, EU pozdravlja Uredbu Crne Gore o najvećim dopuštenim količinama kontaminanata donesenu u svibnju 2026. EU potiče Crnu Goru da nastavi proces usklađivanja s pravnom stečevinom i njezinu učinkovitu provedbu te da osigura potrebne administrativne i kontrolne kapacitete.

PUBLIC

EU prima na znanje informacije koje je Crna Gora dostavila o pravilima o sigurnosti hrane koja obuhvaćaju brzo smrznutu hranu i ionizirajuće zračenje. EU potiče Crnu Goru da nastavi proces usklađivanja s pravnom stečevinom i njezinu učinkovitu provedbu te da osigura potrebne administrativne i kontrolne kapacitete.

EU prima na znanje informacije koje je Crna Gora dostavila o posebnim pravilima za hranu za životinje koja obuhvaćaju dodatke hrani za životinje, krmne smjese, krmiva, nepoželjne tvari, hranu za životinje namijenjenu prehrani, određene proizvode koji se upotrebljavaju u prehrani životinja i ljekovitoj hrani za životinje. EU potiče Crnu Goru da nastavi proces usklađivanja s pravnom stečevinom i njezinu učinkovitu provedbu kako bi osigurala potrebne administrativne i kontrolne kapacitete.

**Fitosanitarna politika**

Kad je riječ o zdravlju bilja i biljnom reprodukcijskom materijalu, EU pozdravlja Zakon o zaštiti zdravlja bilja koji je Crna Gora donijela u ožujku 2026. i kojim se usklađuje s Uredbom (EU) 2016/2031, koja je pravni okvir za uspostavu sustava biljnog zdravstva. EU potiče Crnu Goru da redovito dostavlja informacije o zakonodavnim promjenama i odlučno je poziva da nastavi s provedbom sekundarnog i tercijarnog zakonodavstva, posebno u vezi s popisivanjem karantenskih štetnih organizama i zahtjevima u pogledu uvoza, višegodišnjim programima nadzora i godišnjim izvješćima o nadzoru, kako bi se osiguralo rano otkrivanje i iskorjenjivanje karantenskih štetnih organizama u EU-u te funkcionalan sustav biljnih putovnica, kako bi se osiguralo premještanje bilja u skladu s primjenjivim zahtjevima u Crnoj Gori.

EU očekuje da će Crna Gora do četvrtog tromjesečja 2026. dovršiti razvoj novog fitosanitarnog informacijskog sustava za bilježenje, analizu i razmjenu podataka prikupljenih tijekom službenih kontrola i nadzora. EU naglašava da bi fitosanitarni informacijski sustav trebao biti potpuno operativan i djelotvorno se upotrebljavati za potporu službenim kontrolama i nadzoru.

PUBLIC

U tom pogledu EU prima na znanje plan Crne Gore da do 31. listopada 2026. podnese višegodišnji program nadzora za razdoblje 2027. – 2037. i revidira relevantna pravila kako bi se uklonilo bilo koje udvostručavanje zakona sa Zakonom o zaštiti zdravlja bilja u vezi s kriznim planovima za određene štetne organizme i biljne putovnice. EU također naglašava važnost pravodobnog podnošenja, donošenja i djelotvorne provedbe višegodišnjeg programa nadzora za razdoblje 2027. – 2037.

U pogledu kvalitete sjemena i drugog biljnog reprodukcijskog materijala, uključujući šumski reprodukcijski materijal, EU prima na znanje napredak Crne Gore i mjere za usklađivanje i provedbu sekundarnog i tercijarnog zakonodavstva u tom području. Posebno je važno da Crna Gora ima uspostavljen funkcionalan sustav certificiranja i kontrole sjemena i drugog biljnog reprodukcijskog materijala. EU naglašava da Crna Gora također mora biti spremna primijeniti odgovarajuće protokole za ispitivanje novih sorti, uskladiti se s pravilima EU-a o postupcima registracije sorti te imati centre za ispitivanje kojima je Ured Zajednice za biljne sorte (CPVO) povjerio provedbu ispitivanja sorti odnosno pristup centrima za ispitivanje drugih država članica.

Nadalje, u sektoru šumskog reprodukcijskog materijala EU očekuje da Crna Gora ima funkcionalan sustav odobravanja osnovnog materijala i certificiranja izvedenog šumskog reprodukcijskog materijala koji će se stavljati na tržište u skladu s odgovarajućim pravilima EU-a. U svim tim sektorima Crna Gora mora osigurati učinkovit sustav službenog nadzora specijaliziranih subjekata. EU prima na znanje informacije koje je Crna Gora dostavila o svojem članstvu u Međunarodnoj uniji za zaštitu novih biljnih sorti (UPOV).

Kad je riječ o pesticidima, EU pozdravlja novi Zakon o sredstvima za zaštitu bilja koji je usklađen s Uredbom (EZ) br. 396/2005 i donesen u travnju 2026. te navodi da se u Crnoj Gori ne proizvode sredstva za zaštitu bilja. EU potiče Crnu Goru da poboljša svoj sustav za izdavanje odobrenja za sredstva za zaštitu bilja i/ili uzajamno priznavanje takvih odobrenja koja su izdale druge države članice EU-a, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009, te za praćenje ostataka pesticida u hrani i hrani za životinje. EU također potiče Crnu Goru da uspostavi institucionalne kapacitete za primjenu tih sustava EU-a u obliku strukture koja je najprikladnija za Crnu Goru do datuma pristupanja.

PUBLIC

Kad je riječ o laboratorijima, EU prima na znanje namjeru Crne Gore da odredi nacionalne referentne laboratorije, i to do prosinca 2026. NRL-ove koji se nalaze na državnom području Crne Gore, a do lipnja 2027. NRL-ove koji se nalaze u državi članici EU-a. EU potiče Crnu Goru da surađuje s akreditiranim laboratorijima na procjenama formulacija sredstava za zaštitu bilja te da provede preporuke iz analize nedostataka laboratorijskih kapaciteta Centra za ekotoksikološka ispitivanja (CETI) u vezi s ostacima pesticida i formulacijama proizvoda za zaštitu bilja u Crnoj Gori, u skladu s Uredbom (EU) 2017/625.

EU potiče Crnu Goru da osigura kontinuitet i daljnji razvoj svojeg okvira politike o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja i nakon isteka aktualnog nacionalnog akcijskog plana za razdoblje 2021. – 2026., u skladu s Direktivom 2009/128/EZ.

U pogledu genetski modificiranih organizama EU prima na znanje napore Crne Gore i potiče je da osigura da njezine administrativne strukture omogućuju učinkovitu provedbu sustava u praksi. EU naglašava da Crna Gora do datuma pristupanja treba osigurati potpunu usklađenost s pravnom stečevinom EU-a o genetski modificiranim organizmima, uključujući provedbu i izvršenje, a posebno administrativne, institucionalne, tehničke i laboratorijske kapacitete kako bi se osigurala njezina djelotvorna provedba. EU prima na znanje plan Crne Gore da sklopi sporazume s nacionalnim laboratorijima država članica EU-a o ispitivanju GMO-a.

Kad je riječ o međunarodnim fitosanitarnim sporazumima u područjima koja su u isključivoj nadležnosti Unije, Crna Gora poduzima potrebne korake kako bi osigurala usklađivanje sa stajalištem Unije prije pristupanja.

PUBLIC

EU prima na znanje zahtjev Crne Gore za prijelazno razdoblje do 31. kolovoza 2030. za objekte u sektorima mesa, mlijeka, jaja i ribe koji na dan pristupanja Crne Gore EU-u neće biti usklađeni sa strukturnim zahtjevima u skladu s Uredbom (EZ) br. 852/2004 i Uredbom br. 853/2004. EU smatra da je zatraženo prijelazno razdoblje prihvatljivo, ali naglašava da se tijekom tog prijelaznog razdoblja proizvodi dobiveni iz takvih objekata neće stavljati na tržište drugih država članica, već će se stavljati isključivo na tržište Crne Gore i na tržišta trećih zemalja, u skladu s člankom 12. Uredbe (EZ) br. 178/2002. EU nadalje naglašava da se takva mjera može primjenjivati samo na strukturne zahtjeve i objekte obuhvaćene člankom 12. te da takvim objektima ne bi bilo dopušteno trgovati proizvodima s drugim državama članicama EU-a. Prijelazno razdoblje mora biti ograničeno do 31. kolovoza 2030. i primjenjivati se samo na jasno definiran i ograničen broj objekata kojima je potrebno dodatno vrijeme da dovrše postupak modernizacije. Na kraju prijelaznog razdoblja neusklađeni objekti prestaju sa svojim aktivnostima. Kako bi se osiguralo učinkovito odvajanje i sljedivost, proizvodi iz tih objekata nose posebnu identifikacijsku oznaku koju treba definirati i provesti dovoljno prije pristupanja.

PUBLIC

EU prima na znanje zahtjev Crne Gore za prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2030. za isporuke sirovog mlijeka koje ne ispunjava higijenske zahtjeve utvrđene u Uredbi (EZ) br. 853/2004. EU smatra da je zatraženo prijelazno razdoblje prihvatljivo, ali naglašava da se tijekom tog prijelaznog razdoblja proizvodi od takvog sirovog mlijeka neće stavljati na tržište drugih država članica, već će se stavljati isključivo na tržište Crne Gore i na tržišta trećih zemalja, u skladu s člankom 12. Uredbe (EZ) br. 178/2002. EU naglašava da je usklađenost poslovnih jedinica s pravnom stečevinom od temeljne važnosti za osiguravanje funkcioniranja unutarnjeg tržišta i jamčenje visoke razine zaštite. Tijekom tog razdoblja mlijeko koje potječe s takvih neusklađenih gospodarstava prikuplja se odvojeno i upotrebljava isključivo za proizvodnju mliječnih proizvoda čije je stavljanje na tržište ograničeno na državno područje Crne Gore ili tržišta trećih zemalja u skladu s člankom 12. Uredbe (EZ) br. 178/2002. Kako bi se osiguralo učinkovito odvajanje i sljedivost, ti proizvodi nose posebnu identifikacijsku oznaku koju treba definirati i provesti dovoljno prije pristupanja. EU podsjeća da će Crna Gora pravodobno prije pristupanja dostaviti informacije o broju objekata na koje se odnose oba prijelazna razdoblja. Osim toga, EU naglašava da će Crna Gora najkasnije godinu dana prije pristupanja dostaviti informacije o mjerama sljedivosti i identifikacijskim oznakama za dotične proizvode.

PUBLIC

EU poziva Crnu Goru da nastavi s napretkom u usklađivanju s relevantnom pravnom stečevinom EU-a i njezinoj provedbi. Konkretno, taj se cilj može osigurati tek nakon što stada ili gospodarstva službeno dobiju status „slobodno od bolesti" u pogledu tuberkuloze i bruceloze goveda. Stoga je postizanje tog statusa ključan i konačan preduvjet za stavljanje sirovog mlijeka na tržište, među ostalim u slučajevima u kojima su neusklađeni proizvodi ograničeni na domaće tržište. Odstupanja, tradicionalne prakse, režimi ispitivanja ili prijelazne odredbe ne mogu zamijeniti taj zahtjev. U tom će kontekstu učinkovita provedba Delegirane uredbe Komisije (EU) 2020/689 o dopuni Uredbe (EU) 2016/429 u pogledu pravila o nadziranju, programima iskorjenjivanja i statusu „slobodno od bolesti" za brucelozu i tuberkulozu biti ključna za osiguravanje napretka u usklađivanju s pravnom stečevinom EU-a.

* * *

S obzirom na navedeno, EU napominje da trenutačno **nisu potrebni daljnji pregovori o ovom poglavlju**.

Praćenje napretka u usklađivanju s pravnom stečevinom EU-a i njezinoj provedbi nastavit će se tijekom pregovora. EU ističe da će posvetiti posebnu pozornost praćenju svih spomenutih pitanja kako bi se osigurali administrativni kapaciteti Crne Gore i njezina sposobnost za provedbu i izvršenje pravne stečevine iz ovog poglavlja, kao i dovršetak usklađivanja zakonodavstva. Posebnu pozornost treba posvetiti vezama između ovog poglavlja i drugih pregovaračkih poglavlja. Završna ocjena sukladnosti zakonodavstva Crne Gore s pravnom stečevinom i njezinih provedbenih kapaciteta može se dati tek u kasnijoj fazi pregovora. Osim svih informacija koje EU može zatražiti za potrebe pregovora o ovom poglavlju, koje treba dostaviti Konferenciji, EU poziva Crnu Goru da Vijeću za stabilizaciju i pridruživanje redovito dostavlja detaljne pisane informacije o napretku u provedbi pravne stečevine i u jačanju svojih administrativnih kapaciteta.

PUBLIC

S obzirom na sve navedeno, EU će prema potrebi ponovno razmotriti ovo poglavlje u odgovarajućem trenutku.

EU prima na znanje da Crna Gora u svojem pregovaračkom stajalištu AD 4/16 REV 1 CONF-ME 3 i njegovoj dopuni AD 59/26 CONF-ME 23 prihvaća pravnu stečevinu iz poglavlja 12. koja je bila na snazi 30. lipnja 2026. te da izjavljuje da će je biti spremna provesti do datuma svojeg pristupanja Europskoj uniji, osim u područjima za koja je zatražila prijelazna razdoblja.

Nadalje, EU podsjeća da bi između 30. lipnja 2026. i datuma pristupanja mogla nastati nova pravna stečevina.

PUBLIC

**PRILOG II.**

**revidiranom nacrtu zajedničkog stajališta u vezi s poglavljem 12.**

**(Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika)**

**Pravni prilog**

**Akt o uvjetima pristupanja Republike Crne Gore i prilagodbama Ugovora o Europskoj uniji, Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju**

**DIO [XXX.]**

**PRIVREMENE ODREDBE**

**GLAVA [XX.] – OSTALE ODREDBE**

Članak [XX.]

Ako su potrebne prijelazne mjere za olakšavanje prelaska iz postojećeg režima u Crnoj Gori u onaj koji proizlazi iz primjene veterinarskih i fitosanitarnih pravila Unije te pravila Unije o sigurnosti hrane, Komisija donosi takve mjere u skladu s odgovarajućim postupkom utvrđenim u mjerodavnom zakonodavstvu. Te se mjere donose tijekom razdoblja od tri godine od dana pristupanja i njihova je primjena ograničena na to razdoblje.

PUBLIC

**PRILOG [XX.]**

**Popis iz članka [XX.] Akta o pristupanju: prijelazne mjere**

**[X]. SIGURNOST HRANE, VETERINARSTVO I FITOSANITARNA POLITIKA**

**I. OBJEKTI (MESO, MLIJEKO, RIBA I JAJA)**

32004 R 0852: Uredba (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane (SL L 139, 30.4.2004., str. 1.).

32004 R 0853: Uredba (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla (SL L 139, 30.4.2004., str. 55.).

1. Do 31. kolovoza 2030., pod uvjetima utvrđenima u stavcima od 3. do 6., strukturni zahtjevi utvrđeni u sljedećim aktima ne primjenjuju se na objekte navedene na popisu u skladu sa stavkom 2. u sektorima mesa, mlijeka, ribe i jaja u Crnoj Gori:

   (a) Uredba (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća:

   – Prilog II. poglavlje II.;

   (b) Uredba (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća:

   – Prilog III. odjeljak I. poglavlja II. i III.,

   – Prilog III. odjeljak II. poglavlja II. i III.,

PUBLIC

– Prilog III. odjeljak V. poglavlje I.,

– Prilog III. odjeljak VIII. poglavlje III.,

– Prilog III. odjeljak IX. poglavlja I. i II.,

– Prilog III. odjeljak X. poglavlja I. i II.

2. Komisija pravodobno prije pristupanja sastavlja popis objekata iz stavka 1. Taj se popis objavljuje i uključuje naziv i adresu svakog objekta.

3. Proizvodi podrijetlom iz tih objekata stavljaju se na nacionalno tržište Crne Gore ili na tržišta trećih zemalja samo u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije ili se upotrebljavaju za daljnju preradu u objektima u Crnoj Gori koji su također obuhvaćeni stavkom 1., bez obzira na datum stavljanja na tržište.

4. Proizvodi iz tih objekata moraju imati na sebi posebnu oznaku zdravstvene ispravnosti ili identifikacijsku oznaku različitu od one propisane u članku 5. Uredbe (EZ) br. 853/2004. Jasan opis različitih zdravstvenih ili identifikacijskih oznaka dostavlja se Komisiji najkasnije godinu dana prije dana pristupanja.

5. Nadležna tijela Crne Gore osiguravaju da se oznake zdravstvene ispravnosti ili identifikacijske oznake iz stavka 4. upotrebljavaju isključivo za proizvode za koje su namijenjene i da su zaštićene od neovlaštene ili prijevarne upotrebe.

6. Stavci 3. i 4. primjenjuju se i na sve proizvode koji potječu iz integriranih objekata za meso, mlijeko, ribarstvo ili jaja ako dio objekta podliježe stavku 1.

PUBLIC

7. Crna Gora kontinuirano prati provedbu nacionalnog programa modernizacije objekata i Komisiji dostavlja polugodišnji plan napretka u tom pogledu. Crna Gora osigurava izradu pojedinačnog plana nadogradnje za svaki od tih objekata s rokovima za ispravak strukturnih zahtjeva i njegovo stavljanje na raspolaganje Komisiji na zahtjev.

8. Crna Gora osigurava da svi objekti koji do dana pristupanja ne poštuju u potpunosti pravnu stečevinu Unije o sigurnosti hrane, osim ako su obuhvaćeni odredbama ove prijelazne mjere, prekinu svoje aktivnosti.

9. Komisija može donijeti detaljna provedbena pravila kako bi osigurala nesmetano funkcioniranje navedenog prijelaznog režima u skladu s postupkom iz članka 14. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 852/2004, odnosno članka 12. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 853/2004.

## II. PRERADA MLIJEKA KOJE NE ISPUNJAVA ZAHTJEVE

32004 R 0853: Uredba (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla (SL L 139, 30.4.2004., str. 55.).

1. Objekti za preradu mlijeka u Crnoj Gori mogu do 31. prosinca 2030. primati isporuke sirovog mlijeka koje ne udovoljava zahtjevima iz odjeljka IX. poglavlja I. dijela III. točke 3. podtočke (a) Priloga III. Uredbi (EZ) br. 853/2004.

2. Do 31. prosinca 2030. objekti za preradu mlijeka u Crnoj Gori mogu nastaviti prerađivati i mlijeko koje ispunjava i mlijeko koje ne ispunjava zahtjeve na istoj proizvodnoj liniji, pod uvjetom da se mlijeko koje ispunjava i mlijeko koje ne ispunjava zahtjeve drže odvojeno od mjesta prikupljanja do faze konačnog proizvoda, među ostalim na gospodarstvu prilikom prijevoza, prihvata, skladištenja i prerade, te da se takva prerada provodi u odvojenim proizvodnim ciklusima nakon prerade mlijeka koje ispunjava zahtjeve, da se odvaja i da podliježe postupcima kojima se osigurava da ne dođe do unakrsne kontaminacije.

PUBLIC

3. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., objekti za preradu mlijeka ispunjavaju zahtjeve Unije koji se primjenjuju na objekte, uključujući provedbu načela sustava analize opasnosti i kritičnih kontrolnih točaka (HACCP) iz članka 5. Uredbe (EZ) br. 852/2004, te dokazuju svoju sposobnost ispunjavanja sljedećih uvjeta, među ostalim utvrđivanjem proizvodne linije i odvojenih proizvodnih ciklusa koji se upotrebljavaju za preradu mlijeka koje ne ispunjava zahtjeve.

Subjekti odgovorni za te objekte:

(a) osiguravaju djelotvorno odvajanje mlijeka koje ispunjava zahtjeve i mlijeka koje ne ispunjava zahtjeve od faze prikupljanja do faze konačnog proizvoda, među ostalim na gospodarstvu prilikom prijevoza, prihvata, skladištenja, prerade i distribucije konačnih proizvoda, uključujući odvojene rute prikupljanja mlijeka, odvojeno skladištenje i obradu mlijeka koje ispunjava zahtjeve i mlijeka koje ne ispunjava zahtjeve, posebno pakiranje i označivanje proizvoda dobivenih od mlijeka koje ne ispunjava zahtjeve te odvojeno skladištenje takvih proizvoda;

(b) utvrđuju postupke kojima se osigurava sljedivost sirovina i proizvoda, uključujući dokumentiranu evidenciju kretanja proizvoda te vođenje evidencije o sirovom mlijeku koje ispunjava zahtjeve i sirovom mlijeku koje ne ispunjava zahtjeve te njihovo usklađivanje s kategorijama i količinama proizvedenih proizvoda;

(c) osiguravaju da se sve sirovo mlijeko koje ne ispunjava zahtjeve podvrgne toplinskoj obradi na najmanje 71,7 °C u trajanju od 15 sekundi ili drugoj obradi kojom se postiže jednakovrijedna razina sigurnosti;

(d) osiguravaju da se oznake zdravstvene ispravnosti ili identifikacijske oznake iz stavka 6. upotrebljavaju isključivo za proizvode za koje su namijenjene i da su zaštićene od neovlaštene ili prijevarne upotrebe.

PUBLIC

4. Nadležna tijela Crne Gore:

(a) osiguravaju da upravitelj ili direktor svakoga dotičnog objekta poduzima sve potrebne mjere za urednu provedbu unutarnjih postupaka za odvajanje mlijeka;

(b) provode ispitivanja i nenajavljene preglede u vezi s poštovanjem zahtjeva za odvajanje mlijeka; i

(c) u odobrenim laboratorijima provodi ispitivanja svih sirovih i gotovih proizvoda kako bi se provjerila njihova usklađenost sa zahtjevima iz odjeljka IX. poglavlja II. Priloga III. Uredbi (EZ) br. 853/2004, uključujući mikrobiološke kriterije za proizvode na bazi mlijeka.

5. Mliječni proizvodi proizvedeni od mlijeka koje ne ispunjava zahtjeve:

(a) stavljaju se isključivo na nacionalno tržište u Crnoj Gori bez obzira na datum stavljanja na tržište; ili

(b) stavljaju se isključivo na tržišta trećih zemalja u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije.

6. Mliječni proizvodi dobiveni od mlijeka koje ne ispunjava zahtjeve nose različitu identifikacijsku oznaku od one predviđene člankom 5. Uredbe (EZ) br. 853/2004. Jasan opis te oznake dostavlja se Komisiji najkasnije godinu dana prije dana pristupanja.

7. Proizvodi od sirovog mlijeka koje ispunjava zahtjeve i prerađeno je na zasebnoj proizvodnoj liniji mogu se stavljati na tržište kao usklađeni proizvodi pod uvjetom da se zadrže svi uvjeti u pogledu odvajanja proizvodnih linija.

PUBLIC

8. Crna Gora osigurava postupnu usklađenost sirovog mlijeka s primjenjivim zahtjevima EU-a i kontinuirano prati provedbu Nacionalnog programa za poboljšanje kvalitete sirovog mlijeka te Komisiji dostavlja godišnje izvješće o napretku u usklađivanju gospodarstava za proizvodnju mlijeka s Uredbom (EZ) br. 853/2004.

Prvo godišnje izvješće Komisiji se dostavlja najkasnije do 31. prosinca 2028., a drugo godišnje izvješće najkasnije do 31. prosinca 2029. Za ta se izvješća upotrebljava sljedeći obrazac.

| Regija | Ukupan broj gospodarstava za proizvodnju mlijeka<br><br>31. 12. 2028. | Broj gospodarstava za proizvodnju mlijeka s mlijekom koje ne ispunjava zahtjeve*<br><br>31. 12. 2028. | % neusklađenih* gospodarstava od ukupnog broja 31. 12. 2028. | Ukupna količina mlijeka koje ne ispunjava zahtjeve 31. 12. 2028. | % ukupne količine mlijeka koje ne ispunjava zahtjeve 31. 12. 2028. | Ukupan broj gospodarstava za proizvodnju mlijeka<br><br>31. 12. 2029. | Broj gospodarstava za proizvodnju mlijeka s mlijekom koje ne ispunjava zahtjeve*<br><br>31. 12. 2029. | % neusklađenih* gospodarstava od ukupnog broja 31. 12. 2029. | Ukupna količina mlijeka koje ne ispunjava zahtjeve 31. 12. 2029. | % ukupne količine mlijeka koje ne ispunjava zahtjeve 31. 12. 2029. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | |

* Usklađenost se odnosi na usklađenost s primjenjivim najvećim dopuštenim količinama za ukupan broj mikroorganizama i broj somatskih stanica utvrđenima primjenom geometrijske pomične sredine tijekom relevantnih razdoblja procjene navedenih u odjeljku IX. poglavlju I. dijelu III. točki 3. podtočki (a) i. Priloga III. Uredbi (EZ) br. 853/2004. Na temelju te odredbe usklađenost sirovog kravljeg mlijeka ocjenjuje se primjenom geometrijskog pomičnog prosjeka tijekom dvomjesečnog razdoblja (s najmanje dva uzorka mjesečno) za ukupan broj mikroorganizama i geometrijskog pomičnog prosjeka tijekom tromjesečnog razdoblja (s najmanje jednim uzorkom mjesečno) za broj somatskih stanica.

9. Crna Gora osigurava da se isporuka sirovog mlijeka koje ne ispunjava te zahtjeve prekine najkasnije do 31. prosinca 2030.

10. Komisija može donijeti detaljna provedbena pravila kojima će se osigurati neometano funkcioniranje navedenog prijelaznog režima iz članka 58. Direktive Uredbe (EZ) br. 178/2002.

PUBLIC